

2

Številka: 0110-3/2020-4
Nova Gorica, 13. julij 2020

DODATNI ODGOVORI

NA POBUDE, PREDLOGE IN VPRAŠANJA SVETNIC TER SVETNIKOV, KI SO BILA PODANA NA SEJAH MESTNEGA SVETA

17. SEJA MESTNEGA SVETA, 23. julij 2020

1. **SVETNIK ALEŠ DUGULIN** je skladno z 21. členom poslovnika mestnega sveta najmanj tri dni pred sejo, podal naslednjo pobudo:
Dajem svetniško pobudo, da občina nujno poskrbi za ureditev okolice na vrhu Škabrijela, ob spomeniku v spomin na padle vojake 1. svetovne vojne. Poleg tega nudi Škabrijel mnogim občanom dejavno preživljanje prostega časa ob sprehodih in tekih. Zaraščena okolica na tako pomembni točki ni zgled urejene mestne občine.

Kabinet župana je posredoval naslednji odgovor:

Običajno za urejenost takšnih lokacij skrbijo planinska društva in tudi na omenjeni lokaciji je do nedavnega bilo tako. Omenjeno zemljišče je sicer last MONG, se pa ne vzdržuje v okviru koncesije.

Ker tudi sami opažamo, da skrb za urejenost lokacije na vrhu Škabrijela peša, gre pa za turistično in športno zelo obiskano lokacijo, podpiramo svetnikovo pobudo in bomo poskrbeli za sistemsko ureditev.

PRILOGA 1 – 6

16. SEJA MESTNEGA SVETA, 24. junij 2020

1. **SVETNIK OTON MOZETIČ** je podal naslednjo pobudo:
Razširjamo svojo pobudo v zvezi z Alejo slavnih, to je skulptur ob Erjavčevi ulici v Novi Gorici na celovito zaščito skulptur pomembnih goriških mož vključno s pasom drevoreda ob Erjavčevi ulici v Novi Gorici. Dogodki, ko novopečeni lastniki nepremičnin v mestu zahtevajo odstranitev skulptur in, ko nasilno posegajo v prostor drevoreda s posekom 70 letnih dreves brez soglasja, pomenijo skrunjenje pomnikov kulturne in narodne zavesti in nasilje nad krajanji tega mesta in širšega kulturnega prostora.

Na 10. seji mestnega sveta sem postavil vprašanje v zvezi z zaščito javnih plastik v mestu s poudarkom na Aleji slavnih kot v Novi Gorici imenujemo pas drevoreda ob Erjavčevi ulici. Erjavčeva ulica je ulica pomembnih goriških mož, ki imajo v zgodovini odločilno vlogo za razvoj kulture in narodne zavesti na našem območju. Spomenike je v preteklosti postavljala Klub starih goriških študentov. Prvega, Franu Erjavcu, že 1972, spomenik dr. Henriku Tumi leta 1975. Spomeniki so dela naših priznanih umetnikov, so sestavni del najpomembnejše kulturne dediščine v 72 let starem mestu.

Novogoričani smo te spomenike vključno z drevoredom vzeli za svoje in smo ponosni na edinstveno ulico, ki ji spomeniki dajejo svojevrsten pečat.

Občinska uprava mi je (na 11. seji MS, 19. 12. 2019) posredovala odgovor, ki so ga pripravili na Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije, iz katerega je sicer vidno, da so skulpture zaščitene.

Iz predloga nakupa 4 m² zemlje (v načrtu nakupov zemljišč MONG) pod doprsnim kipom Henrika Tume pa ugotovimo, da na tak način rešujemo eno od skulptur in nikakor ne gre za celovito zaščito spominsko kulturnega prostora, ki vključuje tudi krajinsko podobo.

Občinska uprava je posredovala naslednji odgovor:

O možnosti celovite zaščite tega spominsko kulturnega prostora, vključno z »alejo dreves«, se bomo dogovarjali v okviru tekoče spremembe prostorskega akta.

Kot je razvidno iz vprašanja vidi svetnik problematiko tudi v lastništvu zemljišč. Sicer so površine v prostorskem informacijskem sistemu označene kot javne zelene površine, v delu med ulico Marija Kogoja in objektom nekdanje banke pa niso v občinski lasti, temveč pretežno v lasti vsakokratnih etažnih lastnikov. Do sedaj se o morebitnem pridobivanju teh zemljišč še nismo pogovarjali, predstavlja pa lastništvo vsekakor enega izmed razlogov za problematiko s katero se srečujemo pri zaščiti t.i. Aleje slavnih in dreves.

Po izvedenem vrednotenju s strani ZVKDS, OE Nova Gorica, so javni spomeniki ob Erjavčevi ulici definirani kot objekti registrirane kulturne dediščine. Pomembni so zaradi časa v katerem so nastali in zaradi pobud »Kluba starih goriških študentov. So pomemben del mesta tako v prostorskem kot zgodovinskem pogledu, kar nakazuje tudi njihova umestitev ter v Lokalni program za kulturo MONG 2019-2023.

2. SVETNICA ANA ZAVRTANIK UGRIN je postavila naslednje vprašanje:

Moje vprašanje se nanaša na sodelovanje z Gorico. Zanima me, če ste uspeli na številnih foto terminih in srečanjih, ki ste jih imeli z županom Gorice Rodolfom Ziberno v zadnjem obdobju, dobiti od njega odgovor kako, da kljub temu, da si tako intenzivno prizadevamo za povezovanje in sožitje, niso presegli toliko razumevanja, da ne bi razglasili 12. junija Festa della liberazione dall'occupazione titina, ki temelji oziroma, ki sloni na zelo trhljih temeljih. Še več, v bistvu me zanima kako to, da vsa ta srečanja ne pripomorejo k temu, da sploh do tega ne bi prihajalo.

Župan je posredoval naslednji odgovor:

Spoštovani,

hvala za skrb in občutljivost za resna vprašanja glede preteklosti. Sprašujete, ali sva z županom Ziberno uspela na "številnih fototerminih in srečanjih v zadnjem obdobju" spregovoriti tudi o razlikah v interpretaciji zgodovine. Najprej naj vam na kratko odgovorim na medvrstično opazko o pogostosti t. i. fototerminov:

V tem mandatu smo odnose z Gorico postavili visoko na agendo. Temu primerno smo tudi opustili prakso obravnave resnih in občutljivih tem ob priložnostih, ki jim vi pravite fototermini". Skupna komunikacija z javnostjo je namenjena predvsem sporočanju pomembnih informacij in promociji obeh Goric domači in svetovni javnosti. Namreč, nastajajoče evropsko čezmejno urbano območje je svojevrsten projekt, ki nakazuje pomembnost prehoda evropske integracije iz meddržavne (makro) ravni na mikro raven, torej na raven razvoja lokalnega okolja, ki v prvi vrsti opredeljuje vsakdanje življenje in blaginjo državljanov in državljanov. Morebitno povečanje zanimanja slovenskih, italijanskih in drugih evropskih medijev oz. tiskovnih agencij (npr. Reuters, AFP, öRF, ANSA ...) je predvsem rezultat odločnosti Nove

Gorice in Gorice pri iskanju središčne vloge v čezmejnem prostoru in postavljanje zgleda evropske integracije na lokalni ravni.

In še odgovor na vprašanje o interpretacijah preteklosti:

Vaše vprašanje je potrebno umestiti v širšo družbeno, politično in zgodovinsko perspektivo, da bi nanj pravilno odgovorili. Zelo občutljiva vprašanja pogledov na preteklost lahko kaj kmalu skrhajo zaupanje, neustrezna obravnava le-teh pa lahko škodi prihodnosti. Zato menim, da je potrebna velika mera iskrenosti in neposrednosti in v tem duhu sem tudi pristopil k velikemu projektu združevanja goriškega somestja, katerega integralni del je tudi odnos do težke in nasilne preteklosti. Skozi spodnje točke vam skušam pojasniti kompleksen odnos, ki ga vzpostavljata vodstvi obeh občin, in hkrati razčlenjeno odgovorjam na vaše vprašanje:

1. Od obdobja preteklih mandatov, ko se župan ni želel opredeljevati do nevarnih propagandnih zborovanih ideološke formacije Casa Pound, smo prešli v obdobje, ko se kot novogoriški župan redno in odločno opredeljujem do temačnih ideologij, ki so v 20. stoletju sprle narode in povzročile verigo krivic. Jasno je, kdaj so se začele krivice, katera ideologija jih je povzročala in v kakšno pogubno morijo nas (Evropo) je ta ista ideologija pahnila. Krivica rodi krivico in 20. stoletje je bilo polno žrtev krivic. Ponovno obujanje takšnih ideologij bom vedno ostro obsodil.
2. Z županom Ziberno sva od prvega dne mojega mandata 21. decembra 2019 začela graditi iskren odnos in se vzajemno prepričala o najini odločnosti pri projektu enotnega urbanega območja Goric – prestolnice čezmejne evropske regije. Ta odnos temeljiva med drugim na soglasni obsodbi fašizma ter krivic, ki so bile v imenu te ideologije povzročene prebivalstvu naših krajev.
3. Prvi dan svojega mandata sem se v goriškem Trgovskem domu srečal tudi z voditelji obeh slovenskih krovnih organizacij v FJK. Zanimalo me je spoštovanje pravic slovenske skupnosti na goriškem in vloga župana Ziberne v odnosu do slovenske manjšine v Gorici. Tudi to srečanje in kasnejši stalni stiki s predstavniki slovenske manjšine so del osnove za zdrav odnos med Novo Gorico in Gorico.
4. Z županom Ziberno nimava tabujev, ko gre za odprta in občutljiva vprašanja pogledov na preteklost. O vsem se odkrito pogovoriva in pogosto ugotoviva, da se navkljub različnima svetovnim nazoroma o veliko zadevah strinjava. V nekaterih pogledih se pa tudi razhajava. Prav dejstvo, da se tudi o takih temah odkrito pogovarjava, je zagotovilo, da je najin odnos iskren in spoštljiv. Tako kot se pogovarjava o fašističnem nasilju med obema vojnoma in o istodobnem kulturnem genocidu nad slovensko skupnostjo, sva odprla tudi temo spornega lapidarija v parku spomina «Rimembranza», o povojnem nasilju nad civilnim prebivalstvom v Gorici, izginotjih in pobojih. Strinjava se, da je tudi to eno od vprašanj, ki se mu bova še posvečala. A zato bo potrebna velika mera občutka za čustva, spomine in osebna doživljanja naših ljudi. Morda je za to potreben tudi pravi duh časa.
5. Osnovno vodilo vodstev občine Nove Gorice in Gorice je usmerjenost v prihodnost. Lega, prometne povezave, podnebje, narava, izročilo in druge danosti so idealna osnova za razvoj in napredek širše čezmejne regije. Blaginja, delovna mesta ter kakovost življenja bodo ustvarili ugodno okolje za ostajanje in priseljevanje mladih, kar je edina pot za dolgoročno sožitje raznolikih skupin enovite čezmejne evropske regije, predvsem pa zagotovilo, da se krivice 20. stoletja ne bodo več ponovile. V optimističnem okolju in ob pomladitvi Goric bo možno bistveno lažje razrešiti tudi težka vprašanja iz vse bolj oddaljene preteklosti.

PODSEKRETAR ZA PODROČJE MS
Miran Ljucovič